

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 17.

Ljubljani, v četrtek 22. januarija 1891.

Letnik XIX.

Otroška zavetišča na Ogrskem.

Malo je držav na svetu, ki bi tako dosledno po modernem kopitu vrejevale svoje javne razmere, kakor je ogrska država v Avstriji. Loža ima ondi popolno oblast in urnih korakov stopa, da je tem hitreje uporabljiva v svoje namene, ter da slednjic doseže svoj ideal, izražen z besedami: „Bog je — država!“ In temu maliku treba, da se klanja vse, tudi katoliška cerkev. Kar sklene državni zakon, proti temu ni ugovora; kar zahteva državna korist, to je najvišji zakon za vsakega ogrskega državljanca; ali pri tem trpi vera ali narodnost, na to ni nobene ozira.

Pri izvrševanju svojih namer pa zadevajo liberalni Madjari ob dvojno nasprotje. Katoliška cerkev jim je na potu in pa nemadjarški narodi na Ogrskem. Pred vsem treba torej odstraniti ta dva nasprotnika. Da v tem oziru Madjari delujejo brezozirno, to nam jasno spričuje zgodovina zadnjih desetletij. Cerkev katoliška je na Ogrskem vkovana v državne verige, kakor malokje. Ni sicer divjal po Ogrskem kulturni boj, a toliko uspešneje se je boril Tisza za državno vsemogočnost proti cerkvi z — rokavicami. Ogrska vlada ima v mnogih katoliških škofih svoje najzvestejše podpornike.

Kako kruto da postopa ogrska vlada v narodnem oziru proti nemadjarškim narodnostim, tega nam pač ni treba še posebej navajati.

A ogrskim fanatikom se še vse to zdi prepočasna pot do kraljestva jedino zveličalne velike Madjarije. Zato hočejo začeti že z otroci. Materam jih hočejo nedorasle trgati iz naročja ter jih vtikati v otroška zavetišča, kjer bodo vzgojeni na brezverski podlagi v narodno madjarskem dnu otroci katoli-

kov, kalvincev, židov, grkov itd., otroci ogrski, slovaški, srbski, rumunski in nemški. Nameravano osnovanje otroških zavetišč je najhujši udarec katoliški cerkvi in nemadjarškim narodom. Ob vero in besedo svojih očetov pripraviti nedolžno deco, to je pravi namen teh zavetišč.

Ta pomen spoznavajo tudi ogrski katoliki. Tako je objavil gledé nameranih zavetišč grof Ferdinand Zichy pismo do svojih političnih somišljenikov, kjer pravi: „Predlogi, s katerimi se namerava ustanovitev otroških zavetišč, popolno prezira konfesionalni značaj. Ta načrt ne dovoljuje nobene verske molitve, ampak le nekaj molitvi podobnih besedij; verouk je popolno izključen iz zavetišč. Po tem potu bomo vzgojili nesrečno generacijo in domovini bomo le slabo ustregli. Naša vera nam ne dopušča, da bi otroke v zavetiščih vzgajali brezversko. To je poglaviti vzrok, ki nam brani vsprejeti te predloge. Sploh pa je katoliška cerkev v tem oziru toliko storila v novjšem času, kakor preje stoletja; z nameranim zakonom se stavijo v nevarnost vse te pridobitve. In vendar se to vprašanje more rešiti brez posebnih težav. Kjer je cerkev, tam naj ona skrbi za otroška zavetišča; ako sama ne zmaguje, pomaga naj ji država po svojih organih, ki naj se pa vsikdar ozirajo na verstvo otrok.“

Ker je to pismo grofa Zichy-ja namenjeno udom gosposke zbornice, upati je, da bodo tudi škofje kot udje višje zbornice v tem oziru storili svojo dolžnost, pomneč besed Gospodovih: „Pustite male k meni!“

Kak namen da imajo ta otroška zavetišča v narodnem oziru, povedal je na vsa usta grof Ozaky sam. Kot vzrok, da se osnujejo taka zavarovališča, omenja minister bogočastja veliko umrljivost otrok; pravi, da jih umrje pred petim letom po

statističnih poročilih blizo 50%. To pa se zgodi vsled vnemarnosti starišev, ki v teh letih premalo pazijo na njih telesni in duševni razvitek.

Vzlasti pa bodo ta zavetišča važna, pravi minister, z ozirom na materin jezik. Minister misli, da je v korist vsakemu, ki živi na Ogrskem, da se priučiti državnemu jeziku. (Splošno živahno odobravanje.) S tem pa nečemo kratiti pravice onim, katerih materin jezik ni madjarski, marveč jim hočemo nakloniti le prednost (!), da se privadijo madjarskega jezika, kojega korist v deželi pač vsakdo vidi. — Tako frivolno je pač še redko-kekdaj kak minister norčeval se iz narodnih pravic večine ogrskih prebivalcev.

Minister pa pravi dalje, da hoče s tem tudi pomagati k rešitvi socialnega vprašanja, ker hoče ženstvu izročiti njemu odmerjeni delokrog; ženski oskrbi bodo namreč izročena otroška zavetišča. — To je pač čudno reševanje socialnega vprašanja, trgati ljubečim materam iz naročja otroke, za katere skrbé vsled natornih in božjih zakonov gotovo najboljše le matere, ter jih izročevati plačanim ženskam, da jim bodo vbijale v glavo madjarsčino. S tem bi se popolno razkosalo družinsko življenje; ženstvo bi se popolno odtujilo svojim namenom in uzor spartanske države bi bil vresničen tudi na Madjarskem.

K sklepu svojega govora sklicuje se minister na liberalne določbe svojih predlogov, ki kako silo vporabljajo in zahtevajo le ondi, kjer to tirjajo državni interesi ter prosi zbornico, da vsprejme priporočene predloge. — Najbolje je označil namen tega zakona poslanec Oziser, ki pripada skrajni levici, katera ne vidi nikjer nič družega, kakor Madjarsko kraljestvo ter prisega na Kossuthovo zastavo. Ta poslanec se je izrekel za zakon o otroških zavetiščih zaradi tega, ker vstreza načelom zdra-

LISTEK.

Kavkaški ujetnik.

Pripoved, spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil J. Steklasa.

III.

Tako je živel Žilin s svojim tovarišem celi mesec.

Gospodar se je vedno posmehljaval, rekoč:

— „Ti dober, Ivan — jaz Abdul dober.“

Slabo ja je hranil — dajal jima je presno testo od prosa, prav slabo izpečeno.

Kostilin je pisal še enkrat domov ter je vedno pričakoval denarja. Po cele dni sedi v staji in šteje dneve, kdaj bo pismo prišlo, ali pa spi. A Žilin — je razmišljal: „Odkod mojej materi toliko denarja, da zá-me plača. Saj je ona skoraj le od tega živela, kar sem jej jaz pošiljal. Pa ko bi mi tudi vkupe spravila teh pet sto rubljev, do kraja bi se upropastila . . . Dal bode Bog, pa se bom jaz sam iz te neprilike rešil.“

Po vasi je hodil po navadi sam žvižgaje, ali je pa sédel in kaj delal od ilovice ali pa košarice od protja. Žilin je bil v vsem veščak.

Enkrat napravi on čečo z nosom, rokami in z nogami v tatarski srajčici, pa jo dene na streho.

Tatari so šli po vodo. Gospodarjeva hči Dinka, opazivši čečo, zbere Tatarke. One so pustile svoje vreče, zagledale se v čečo ter se smejale. Žilin vzame čečo ter jim jo ponuja. Oné se samo sme-

jejo, ali si je ne upajo vzeti. Žilin pusti čečo, gré v stajo, da vidi, kaj se bo ž njo zgodilo.

Dina priskoči, ogleda se, zgrabi čečo in pobegne.

Zgodaj zjutraj pride Dina s čečo na prag. Opravila je čečo z rudečimi krpicami ter jo zibala, kakor dete prepevaje po svojem. Na to pride starka, izpsuje jo, pograbi čečo pa jo razbije, a Dina pošlje nekam na delo.

Žilin napravi drugo čečo — še lepšo — in dá jo Dini.

Enkrat prinese Dina vrč, postavi ga na zemljo, pa se zagleda vánj ter s posmehom nanj pokaže.

„Zakaj se ona tako veselí?“ — pomisli Žilin. Vzame vrč in nagne. Misli je, da je voda, a bilo je mleko. Izpije mleko, pa jej reče:

„Aha, prav dobro je!“

O kako se je vzradovala Dina!

„Je-li, Ivan, dobro je, dobro!“ Skoči in v tem trenutku pozabi na vrč, prebrne ga in pobegne.

Od tega časa mu je nosila Dina vsak dan na skrivej mleka. Tatari so delali iz kozjega mleka sir v hlebčkah ter jih sušili na strehi — in Dina mu je tudi tega na skrivej prinašala. Enkrat je zaklal gospodar ovna, in ona mu je kos ovnatine v rokavu prinesla. Vrgla mu jo je in hitro pobegnila.

Enkrat je bila silna nevihta. Dež je lil celo uro, kakor da se je nebo razpočilo. Rečice so se vse skalile. A pri prevozu je drla voda tri aršine (sežnje) visoko in izpodjela kamenje. Povsod so

šumljali potočici; šum se je razlegal po gorah. In ko je že minola nevihta, tekli so potočici povsod po vasi.

Žilin je prosil gospodarja za nožič, izdelal vreteno, deščico in kolo, in kolesu dejal na oba kraja čeči.

Deklice so mu prinesle krpice — a on obleče svoji čeči: eno — moško, drugo — žensko, in pritrđi ja, a kolo dene na potok. Kolo se je vrtilo, in čeči ste skakali.

Sošla se je cela vás: dečki, deklice, žene; tudi Tatari so prišli ter vsi z jeziki cmokali: „Glej no, Rusa à à, glej ti Ivana!“

Abdul je imel potrto uro. Abdul pokliče Žilina ter mu jo pokaže.

Žilin reče:

„Daj jo sém, popravil jo bodem!“

In odnese jo; začne jo z nožičem odpirati, razloži jo in zopet zloži ter jo pošlje nazaj; in ura — je šla.

Gospodar se je razveselil. Tedaj mu dá v dar svojo ponošeno suknjo. „Za nekaj bo že dobra“; in Žilin jo vzame, da se vsaj po noči pokriva ž njo.

Od tega časa se je raznesel glas o Žilinu kot veščaku. Dohajali so k njemu tudi iz daljnih krajev: nekdo mu je prinesel puško, da mu popravi petelina, nekdo pištoljo, a drugi zopet uro. Gospodar mu je dal tudi orodje: klešče, svedree in pilo.

Žilin je začel počasi razumevati tudi tatarski jezik. In neki Tatari so se navadili ná-nj, a ko so

vega šovinizma, brez katerega noben narod ne more postati velik.

Ta zakon o zavetiščih je zopet dokaz, kako se v Avstro-Ogrski umeva zakonita določba o verski in narodni enakopravnosti. Kar namreč Ogrji delajo očitno, zato se trudijo to stran Litave nemško-liberalni politiki bolj skrivaje z borbo za ohranitev brezverske šole in za formalno vredbo nemškega državnega jezika.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. januarija.

Notranje dežele.

Mladočehi in Škardovci so se dné 18. t. m. vsled razgovorov, katerih so se vdeležili bivši staročeški poslanci: dr. Trojan, Nemeč, Adamek, in Mladočehi: Grégr, Tilšer in Engel, z realistom prof. Massarykom, združili v veliko svobodomiselno stranko na Češkem. Nasledek teh razgovorov ni le popolna spojitev Škardovcev z Mladočehi, marveč tudi organizacija velike svobodomiselnosti na Češkem, ki ima voditi prihodnje državnozbornske volitve. — „Montagsrevue“ poroča, da grof Taaffe pritiska na dr. Riegro, naj ne odstopi s političnega bojišča. Ta pritisk bo imel seveda le malo vpeha, ako je resnica, da ima sedaj Rieger samo petnajst zvestih staročeških zaveznikov-poslancev. Grof Taaffe bi bolje storil, da bi vplival na konservativne veleposestnike, ki naj bi se tesneje oklenili staročeških poslancev ter vspešneje se branili združeni mladočeški povodni; tako prilikó bi bili imeli veleposestniki pri zadnji staročeški izjavi, za katero jih dr. Riegro ni bilo mogoče pridobiti. — Pomenljivo za češke razmere je tudi to, da bo češka akademija vednostij pričela svojo delavnost brez slavnosti, ker je protektor nadvojvoda Karol Ludovik svoj dohod v Prago odložil na nedoločen čas.

Češko vseučilišče in pouličnjaki. Rektor češke univerze je objavil razglas, v katerem odločno obsoja rogoviljenje pred dr. Riegrovim stanovanjem, ter izraža svoje obžalovanje, da so se teh pouličnih izgrediv vdeležili tudi nekateri vseučiliščniki. Trdno upa, da se to ne bode več ponavljalo; sicer pa da bi se proti izgredivnikom postopalo najstrožje.

Demokratično časopisje na Poljskem. Socijalistična stranka na Poljskem je zadnji čas jako delavna. Poleg lista „Praca“, ki izhaja že dvanajsto leto, se je ustanovil drug list: „Robotnik“. Od začetka se je zdelo, da si bodeta imenovana lista nasprotovata, ker prvi zagovarja socijalističen kozmopolitizem, drugi pa se je postavil na narodno stališče. A zadnji čas sta se spojila in se vrstila v izhajanju teden za tednom. Poljske tiskarne so jima pa odpoševale tiskanje; za nekaj časa se ju je usmilila neka hebrejska tiskarna, a se je tudi sedaj skesala, tako da bodo morali tiskarne iskati na Dunaji.

Nadvojvoda Franc Ferdinand pojde v Peterburg, najbrž zato, ker je tudi ruski carjevič na svojem potovanju ustavil se na Dunaji. Listi se pričakajo med seboj, ali ima pohod avstrijskega nadvojvode, ki bo morebiti kedaj nosil krono avstrijsko, na ruskem dvoru političen pomen, ali ne. Gotovo je, da brez vpliva na politiko ne bo. Mi le želimo, da bi se taki obiski med ruskim in habsburškim dvorom pogosto ponavljali, kajti prepričani smo, da bi se polagoma marsikaj izpremenilo v naši zunanji politiki, vzlasti z ozirom na Rusko.

Ogrska državna ideja, to je sedaj géslo vseh Madjarov in madjarizacija njih prvi in glavni posel. Ludovik Moczary je jedini madjarski politik, ki obsoja tako krivično početje; izdal je brošuro, v kateri pravi: „Žalibog, da je madjarizacija dandanes poglavito delo vseh strank. Pri tem se skrunijo najsvetejša čustva pravičnosti. Madjari so s tem prevzeli veliko nalogo, kateri ne bodo kos, ker jim je pretežavna. Boj proti Dunaju in boj proti nemadjarim narodnostim v deželi, to sta dva mlinska kamna, ki sta nevarna za Madjare. Ogrska vlada mora najti neki „modus vivendi“ za vse svoje narodnosti, to je pogoj državnega obstanka.“ — Resnične te besede bodo pač v sedanjih razmerah na Ogrskem le glas vpijočega v puščavi.

Vnanje države.

Rusija. Pred nekim časom so poročali listi, da je prišla ruska vlada na sled novi zaroči ter pozaprla mnogo nihilistov. Pravda teče v Peterburgu in je stopila zdaj v novo stanje, ker so mnogi zatoženci izdali svoje tovariše. Zato se je pričela nova preiskava, ki se ne bo dovršila do vzpomladi. Vse zarote zatožene nihiliste imajo že pod ključem. Tako listi.

Nemčija. Osemdeseti rojstveni dan vrlega nemškega katolika se je slovesno praznoval v vsej Nemčiji. Nemškim katolikom so se pridružili tudi vsikdar verni Poljaki, ki so videli v Windthorstu še zmirom svojega neustrašenega prvoboritelja in skrbnega očeta. „Kur. Pozn.“ je izšel povodom omenjene slavnosti v praznični obleki z uvodnim člankom, posvečenim slavljencu Windthorstu. Članek se glasi: „Srečna katoliška Nemčija, katerej je dal Bog, da praznuje tako slavnosten dan, ki spominja na dolge boje, težko borenje in velike trude, — sočasno pa tudi na večno znamenite zmage, ki pa ne zibljejo Nemčije v lahen mir in sladke sanje, marveč jo vzpodbujajo še k nadaljnjemu neumornemu delovanju. Ko so v silnem kulturnem boju dušni pastirji izpolnjevali svoje dolžnosti po škofijah in farah, blagoslavljali ljudstvo in je poučevali v skrivnostih svete vere, vzbudil je Bog na političkem odru boritelja, majhnega sicer na telesu, a velikega na duhu, ki stoji že dvajset let na čelu za sv. vero navdušenih borilcev. S svojo odločnostjo, navdušenjem in požrtvovalnostjo elektrizuje in vleče ná-se vse katoliške boritelje. Nj. vzvišenost prične jutri jedeninosemdeseto leto svojega velezaslužnega življenja. Koliko njegovih nasprotnikov je ostalo v tej dóbi na bojnem polju, koliko njegovih sovragov se je umaknilo z odra in se poskrilo jezno v svoje šotore, ali pa so že onemogli in ne morejo pričeti znova boja z vrlim prvoboriteljem Windthorstom. Njega navdušuje in podpira Gospod s svojo čudovito pomočjo, jači utrujene ude starega boritelja, da uči mlajši rod, kako se je boriti za sv. reč cerkve Gospodove. . . . Navdušenim Nemcem se pridružimo tudi mi Poljaki, ne sicer z bogatimi darili, zakaj revni smo in zatirani, pač pa s hvaležnimi voščili, s katerimi mu čestitamo na njegovem dolgotrajnem vspešnem delovanju, ter prosimo Boga, naj ga še nadalje podpira v boji s cerkvenimi sovražniki; zahvaljujemo ga za zvesto pomoč, katere nam ni nikdar odrekel v naših težnjah ter se potezal za naše zadeve v deželnem in državnem zboru. . . . Njegovo géslo se je zmirom glasilo: „Justitia est fundamentum regnum“, in pravica je samo jedna za Nemece kakor za Poljake. Čast in hvala Ti zato, veliki voditelj nemških katolikov! Naj Ti podeli Bog še dolgo čillega duha, naklonjeno voljo, luč razuma v korist

sv. cerkve in človeške družbe, v zasmeh in poraz sovražnikov svetih resnic. Naj ti bo sreča mila, da bi zmirom nove zasluge vpletal v svoj lavorjev venec, naj ostane naša ljuba sveta katoliška in poljska stvar vedno predmet Tvojega čislanja in ljubezni Tvoje. „Ad multos annos!“

Francija. Te dni so skušali pariški anarhistje prilepiti po oglih v nekej tajni tiskarni tiskane plakate, s katerimi pozivljajo one delavce, ki so brez zasluzka, na javni shod dné 23. januarija. Kakor drugod, tako je tudi v Parizu vsled nenavadnega mraza še večja beda med revnim prebivalstvom. In tako skušajo anarhistje porabiti to priliko za svoje namene. Da bodo stradajoče ljudstvo laglje dobili za svoje namene, umevno je vsekako. Anarhistom pride torej celó mraz prav. — Omenjali smo že na drugem mestu, kako silen mraz pritiska letošnjo zimo celó na južnem Francoskem. Z mrazom pa se je vselila pod revne krove tudi beda in pomanjkanje. Zato je francoski zbornici predlagal minister Constans nov kredit 4 milijonov frankov v pomoč vsled mraza pomanjkanje trpečemu prebivalstvu po deželi. Kredit je bil soglasno dovoljen. Tudi senat je odobril ta predlog, kakor tudi kredit 2 milijonov frankov, katerega je bila zbornica v ta namen dovolila.

Italija. Italijanska zbornica je zopet pričela te dni svoje delovanje. Ministerski predsednik Crispi je podal več predlogov, mej drugim postavni načrt, naj se podaljša rok za odpoved med avstro-ogrsko državo in Italijo obstoječe trgovinske pogodbe, nadalje italijansko-egiptovsko pogodbo gledé na petletno podaljšanje delovanja preosnovnih sodišč, predlog, naj pristopi Italija k prijateljski in trgovinski zvezi med Nemčijo in Maroko in naposled predlog, naj se podaljša trgovinska pogodba med Italijo in Rumunskim do 10. julija 1891. l. Barzilaj je umaknil že pred dlje časom vloženo interpelacijo zaradi zaporov v Trstu, ker je dobil od tu sporočilo, da je pisateljica Massai izpuščena iz zapor. Govornik je rekel, da je Avstrija kršila teritorijalno pravico. Na to pa mu je Crispi odgovoril, da je avstrijska vlada storila, kar je storiti morala. Tu se gré za košljivo vprašanje. Krivi so pa oni, ki so to zadevo izzivljali iz Italije sem.

Spanija. Nedavno so v Saragosi socijalistje priredili shod, na katerem so govorniki poudarjali, da je revolucija jedino sredstvo, s katerim bodo mogli uresničiti svoje nazore. Da pa bi mogli priti do tega le skozi morje krvi in gore mrlícev, kaj je to mari framasonskega duha prevzetim anarhistom.

Turčija. Angleški listi dobivajo poročila iz Suakina, da je v arabskem Jemnu vzbuknila vstaja, ki je od dné do dné hujša. Oblastva si prizadevajo, da ne bi prišla poročila o uporu v inozemstvo. Nedavno je poslala turška vlada čete v Hodeido. Vzroka vstaji si ni treba iskati Bog vé kje; turški jarem žuli vse turške podložnike.

Izvirni dopisi.

Iz Idrije, dné 20. prosinca. Ne le za mesto Idrijo, temveč za celo Kranjsko je važno, da smo v dan 18. t. m. v slovesni, polnoštevilno zbrani mestni seji imenovali nj. eks. ministra grofa Falkenhayna častnim občanom idrijskim, kar se mu je tudi takoj brzojavno naznanilo; nj. ekscelenca je nato tudi brzojavno kaj laskavo odgovoril.

To misel izprožil je v proračunski mestni seji dné 23. m. m. gospod V. Treven ter je v svojem obširnem govoru našteval velike zasluge zgoraj imenovanega ministra. Med drugim omenil je tudi to-le: „Ako soštejemo mestne dohodke na direktne davke, so ti znašali pri 12—15% občinskih dokladah od leta 1870 do 1880. leta 30.060 gld. 68½ kr., to je bilo pod ministroma Chlumetzkyjem in Mansfeldom. A od leta 1880—1890 znašajo pa 71.138 gld. 4½ kr., to je 41.077 gld. 36 kr. več, kakor prejšnjih deset let.

In ako se oziramo na mesečne plače rudarskih delavcev, nam je dobro znano, da se je mesečno „dnarsko“ izplačevalo po 5—6, k večjemu 7000 gld., ko se sedaj izplačuje po 15—20.000 gld., da še celó 24.000 gld.

Prejšnji ministri so skoro celih deset let z vsemi izmišljenimi pripomočki delali na to, da bi stalnost rudarskih delavcev odstranili, a minister Falkenhayn jih je že leta 1880 izdatno število zopet stalne imenoval, kar se je vsako leto zopet ponavljalo. Prejšnji ministri so nam pošiljali uradnike, kateri so delavce zatirali in preganjali, a ta nam je poslal uradnike, katere delavci spoštujejo in ljubijo in kateri so tudi v obče pri meščanih zelo priljubljeni. Pod ministrom Chlumetzkyjem sezidalo se je lepo šolsko poslopje, katero je ponos mesta, a kar bi imelo biti v šoli na prvem mestu, t. j. sv. križ, ta se ni smel obesiti; pod ministrom Falkenhaynom pa se je leta 1884 sveti križ zopet slovesno prinesel in obesil v šolske sobe.

Koliko pa ima on zaslug za našo deželo kranjsko, za pogozdovanje Krasa, uravnavo vodá, za povzdigo

ga potrebovali, zvali so ga: Ivan, Ivan; drugi so ga pa zopet po strani gledali.

Rujavobradati Tatarin ni trpel Žilina. Ko ga je videl, precej se je namrgodil, obrnil od njega, dapač tudi zmerjal. Med njima je živel še neki starček. Ni stanoval v vasi, nego je dohajal izpod gore. Žilin ga je videl samo takrat, ko je šel v mošejo molit. Bil je to nizek človeček; kučmo je ovil z belim platnenim trakom; brado in brke je nosil podrezane — bele kakor puh; lice mu je bilo nagrbančeno in rudeče kakor opeka. Nos je imel zavit kakor jastreb, oči sivkaste in hudobne, usta brez zob, samo dva sta mu štrlela iz čeljusti. Večkrat je šel v turbanu svojem, podpiraje se s palico, ter se ogledoval kakor volk. In če je opazil Žilina, precej je zarežal ter se obrnil od njega.

Žilin gré enkrat pod goro, da vidi, kje ta starček živi. Stopi na stezico ter opazi vrtič z zidom obzidan; za ogrado . . . črešnje, azijske marelice in koliba z ravno streho. Pristopi bliže — in tam stoji košnice spletene od slame, buče lete iz njih na okolo brneče. Starček kleči, pa nekaj dela okoli košnic. Žilin se privzdigne, da bolje vidi in zaropče s klado. Starček se ozre in zaječi; pograbi izza pasa pištoljo in ustrelí na Žilina. Komaj je utegnil, da se je skríl za kamen.

Starček se potoži gospodarju. Gospodar pokliče Žilina pred-se, pa ga vpraša smehljaje se:

„Žakaj si šel k starčku?“

„Saj mu nisem nič hudega storil. Hotel sem samo videti, kako tudi on živi.“

In gospodar mu to pové. Starček pa se je na to strašno jezil, sičal, nekaj momljal, pokazal svoja dva zoba ter se zagrozil z rokami Žilinu.

Žilin ni vsega razumel, ali vendar toliko, da pravi starček gospodarju, naj vse Ruse pobije, ne pa da jih še trpi v vasi.

Starček je odšel.

„Kakov starček je to?“ vpraša Žilin gospodarja. Gospodar mu odgovori:

„To ti je slaven človek! On je bil prvi junak, pobil je že mnogo Rusov, a bil je tudi bogat. Imel je tri žene in osem sinov. Vsi so živeli v eni vasi. Prišli so Rusi, razdejali vás in mu sedem sinov ubili. Samo jeden sin mu je ostal, in ta se je prodal Rusom. Za tem je šel tudi starček sam k Rusom ter se jim prodal. Pri njih je preživel tri mesece, med tem časom našel svojega sina, ubil ga ter potem pobegnil. Od tega časa je popustil vojevanje ter je šel v Meko poklonit se Bogu. Od tega ima čalmo. Kdor je bil enkrat v Meki, tega zóvejo hadži in nosi čalmo. . . . On ne trpi tvojih bratov. Zapovedal mi je, da te ubijem; ali jaz te ne morem ubiti; plačal sem za tebe mnogo denarja, pa znaj, Ivan, da te imam tudi rad; jaz bi te na noben način ne bi ubil, nego bi te celó tukaj zadržal, da nisem dal besede, — ruski je lomil smehljaje se: „Ti dober Ivan, — tudi jaz Abdul dober!“

(Dalje slédi.)

živinoreje, za sadjerejo, vinorejo itd. itd., koliko bi bilo še govoriti in naštevati!

Mi pa le še to dostavimo, da je bil ta čin prav umesten in potreben ter da nam je vsem šlo to imenovanje prav iz srca.

Iz Novega Mesta, 20. januarija Prepoln pisker nazadnje vendar-le prekipi. Če le katero, gotovo je Novo Mesto uradniško mesto. Zato je način, po katerem se postopa tu proti uradnikom, tem grši. Z zvezanimi rokami so prodani brezozirnosti novomeški. Novomeščan vé, da mora služiti uradnik tam, kamor so ga poslala njegova oblastva, zato le ná-nj! In prav mu je! Zakaj pa si je izvolil poklic, da mu začne že glava siveti, predno dospé v današnjih hudih časih do gotovega kruheka, mej tem, ko si je novomeški mesar, ali gostilničar ali pek itd. sezidal že hišo, kar mu daje seveda pravico, znašati se o vsakej priliki nad uradnikom.

Novo Mesto ne ponuja ničesar, kar sme zahtevati najskromnejši izobraženi človek od kraja, v katerem pušča zadnji, grenko prisluzeni krajcar. Tu ga ni niti sprehajališča, kaj bi govoril človek li še o kaki drugi zabavi, kakor so n. pr. koncerti, gledališče, prijetne družbe itd.

Pa je morebiti zato življenje cenejše, kakor v večjih mestih? Primerjajte le tržne cene ljubljanske in novomeške, pa se bode te prepričali, da je vse dražje in še to se dobi le vsake kvatre. — Meso je pa vendar le cenejše, kaj? — Le čujte! Prsti jedne roke, no, naj bo dveh, mi prav gotovo zadostujejo, da seštejem vse vole, kar jih novomeški mesarji tekem leta pobijejo in prebivalci seveda tudi povzijejo. Pa recimo, da jih je več, toda ne vprašajte me, kakošni so. Mesarji jih priganjajo najrajši s sejmov po noči domov in potem po skritih postranskih ulicah v mesarico. Če je pa imel jeden ali drugi, da je kupil kje kakšno le količkaj vidno živinče na pol zastonj, ovije mu rogé z bršljinom in trakovi ter ga goni po več dni zaporedoma po dvakrat ali trikrat po trgu, češ: „Veselite se!“

Pa saj stanovanje je ceno? Uradnikov, z malimi izjemami vsi oženjeni, stanuje tu do 70, a zopet mi zadostujejo prsti jedne roke, obeh pa prav gotovo, da seštejem one, ki stanujejo saj toliko dostojno, da jih ni sram, če jih obišče mimogredé kak popotni znanec ali prijatelj. Pomanjkanje stanovanj je toliko, da porivajo uradniki drug drugega iz njih. Kaj bo pa še-le, ko se prične delati železnica! A ravno tega se tukajšnji hišniki veselé, kajti drli bodo lahko one, ki jih bode njihov poklic držal v Novem Mestu, kakor se bo njim zdelo. Meščani so prekratkovidni, da bi razumeli, da mora biti že sedaj vsa njihova skrb na to obrnena, kako postreči stalnim prebivalcem, in tudi vsem onim, ki jih bo privedla železnica med nje. Tega ne morejo razumeti — odkod-li? — da kvarijo mestu ime. Novih zidanj je neizogibno potreba; mesto ima dovolj denarja na razpolaganje in ko ne bi ga imelo, dobi ga na posodo, kolikor ga hoče, toda proti temu so mestni očetje, da ni govoriti besedice ž njimi. Seveda, kdo bi potem hotel stanovati v njihovih po 200 do 300 let starih kolibah, po katerih je stanovanje dražje, kakor po ljubljanskih palačah. Jeden sam izgled! V neki podrtiji, ki pa ji pravijo še hiša, stanuje žandarmerija, od katere se zahteva 900 gld. letne najemnine! Horribile dictu! Zavoljo tega se bo izselila ter porinila seveda nekoliko uradnikov iz hiše, ki si jo bo izbrala zato. Toda, kam bodo šle vun potisnene reve stanovat, tega ne vé nihče.

Preostajalo ne bo drugega, kakor da se uradi umaknejo kam drugam. Z nenasitljivostjo in brezozirnostjo so odpravili Novomeščani vojaštvo iz svojega mesta, zdaj pa se jim utegne to posrečiti pri uradih, kar se bo tem lažje zgodilo, ker se dostikrat sliši: „Kaj pa nam jih treba. Beračit zavoljo tega ne bomo šli!“

—i—

Dnevne novice.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) vrnil se je danes zjutraj z Dunaja z blagor. gospo soprogo.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Blagajniku šentjakobske podružnice sv. Cirila in Metoda izročili so ljubljanski gospodje bogoslovci 70 gld. v društvene namene. Dalje je g. notar Ivan Plantan povodom svojega premeščenja iz Radovljice v Ljubljano doposlal družbi sv. Cirila in Metoda 20 gld. — Srčna zahvala vsem vrlim domoljubom!

(Službe okrožnih zdravnikov) so razpisane, in sicer v Senožečah z 800 gld., v Kočevski Reki z

800 gld., v Železnikih z 800 gld., v Šmariji z 800 gld., v Ložu z 800 gld., v Bohinjski Bistrici z 800 gld., v Trebnjem s 700 gld. in v Radovljici s 600 gld.

(Iz Vipavske doline.) Beremo tožbe o hudem mrazu in velikem snegu. Naši ljudje se pa še bolj pritožujejo radi pomanjkanja vode. Mlini, pile (žage), tovarne le po malem delujejo. Hribovcem pa se še huje godi. Te dni mi je pravil premožen kmet: 12 glav goveje živine imam v hlevu in napajati jo moramo vsak dan dvakrat. A kako? Vodnjak smo izpraznili, ker že toliko časa ni bilo ne dežja ne južnega vremena, studencev nimamo, luže so usahnile in zamrznile. Ne ostaje drugega, kakor topiti sneg. Slehrni dan imamo trije možaki nekaj ur dovolj dela, da nanosimo snega v kotel in napolnimo z vodo sod, da ima družina in živina za vsakdanjo potrebo. Bog nam pošlji že kmalu jug ali dež! Tako je vzdihnil kmet, katerega že mesec dni zadržuje jednak posel od drugega dela.

(Deželni odbor) je imenoval za člane okrajnih cestnih odborov, in sicer za okraj kamniški gospoda Andreja Mejača, posestnika v Komendi, in g. Karola Prelesnika, župana v Stahovci; za okraj brdski g. Feliksa Stareta, graščaka v Kollovi in gospoda Franca Cerarja, posestnika v Blagovici.

(Domača umetnost.) Piše nam znanec: Gospod Ludvik Grilec, rodóm Idrijčan, razpostavil je za nekaj dni v knjigarni g. Giontinija sliko, predstavljajočo g. prof. Bezenška. Poleg prav naravne podobnosti je kaj lepo izražena harmonija barv. — Pri tej priliki si dovoljujemo zopet opozarjati naše občinstvo na tega mladega umetnika. Izmed njegovih mnogih del je mojstersko naslikan „Križev pot“ za cerkev Matere Božje v Novištifti pri Ribnici. Dalje ste kaj lepi sliki „Prstan sv. Marka“ in „Motiv v cerkvi sv. Marka“, kateri ste bili razstavljeni v Giontinijevi knjigarni. V zadnji številki dela „Die österr.-ung. Monarchie in Wort und Bild“ omenja se naš umetnik prav laskavo. G. Grilec je bil sprva učencev Wolfv, pozneje se je izobraževal na slikarski akademiji na Dunaji in dve leti v Benetkah. Pred kratkimi leti se je stalno nastanil v Ljubljani.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo, dné 25. t. m. bode gledališka predstava na korist učitelju dramatičnega društva g. Ignaciju Borštniku. Predstavljala se bode drama v dveh dejanjih „Trnje in lavor“, v začetku pa dramatična šala „Ni moj ukus!“, katero je spisal g. Ig. Borštnik sam. Gosp. Borštnik je spreten režiser in najboljši igravec na slovenskem odru, ki zasluži priznanje za svoj trud. Kakor druga leta, bode gotovo tudi letos slov. občinstvo ta večer napolnilo prostore čitalnične dvorane in tako odlikovalo gospoda beneficijanta.

(Ljudsko štetje.) Nekje gori na Gorenjskem ima kranjska industrijska družba tovarne in v tovarnah veliko slovenskih delavcev. Gospodje ravnatelji in nadzorniki pa si mislijo: „Čegar kruh ješ, tega pesem poješ“ in po tem načelu so slovenske delavce zapisali za Nemce. Kakor se nam poroča, studi se celó nekaterim poštenim Nemcem tako brezozirno početje. — Jdnake nepostavnosti se vršé tudi v Trstu in okolici. Tu zagrizeni kapovile zapisujejo nezavedne Slovence med Lahe in tako umetno množé število Lahov. Od jedne strani Nemci, od druge Lah!

(Umrl) je v Trstu značajni rodoljub g. Jakob Gorup, posestnik v Slavini, knjigovodja pri Kalistrovih dedičih, blagajnik podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Pogreb je bil danes.

(O smrti) učitelja Josipa Hrastnika pri sv. Martinu na Paki se nam danes dodatno poroča, da se ni slučajno s samokresom ustrelil. Iz pisma, katero je pisal zdravniku, je razvidno, da si je končal življenje zaradi neozdravljive bolezni. Ali je bil v trenutku, ko si je nastavil samokres na čelo, pri zdravi pameti ali ne, o tem ne moremo soditi in govoriti. Učiteljsko službo je vedno opravljal do zadnjega dné.

(Ljudsko štetje na Radovici) je pokazalo, da ima ta župnija 1166 domačih prebivalcev. Pričujočih je bilo 954, odsotnih 212, od teh jih je v Ameriki 153.

(Grillparzer in kranjski „Lehrerverein.“) Kakor so minole dni Nemci uporabljali stoletnico Grillparzerjevo za svoje veliko-nemške namene, istotako je povodom te slavnosti tukajšnji c. kr. gimnazijski učitelj g. Hintner v kranjskem „Lehrervereinu“

svoje somišljenike navduševal za idejo nemškega državnega jezika. Tako je ta slavnost samo povod za velikonemške demonstracije, akoravno po krivici, ker znane so njegove besede: „Nisem Nемеc, temveč Avstrijan, da — Dólenje-Avstrijan, in pred vsem Dunajčan.“ Zaradi tega je bil Grillparzer proti frankobrodskemu parlamentu in se še zmenil ni za dogodke l. 1870. Neki nemški list piše: „Grillparzer war durch und durch k. k. Concipist.“ Znano je dalje, kako je on proslavljal maršala Radeckega, rekoč: „V tvojem taboru je Avstrija.“

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi bodočo soboto v dan 24. januarija t. l. svojo sedmo redno zborovo sejo z nastopnim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odborovo; 3. služajnosti. — Lokal: „Wieninger's Restauration“, I., Naglergasse 1. — Začetek ob pol 8 uri zvečer. — Slovanski gostje dobro došli!

(Delavsko bralno društvo v Idriji) priredi v nedeljo dné 25. januarija t. l. veselico Vodniku v spomin v pivovarni pri „Črnem orlu“ z naslednjim vspešdom: 1. Anton Nedvč: „Pevčeva molitev“, moški zbor. 2. Anton Föerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij“, mešani zbor s spremljevanjem orkestra. 3. Hr. Volarič: „Kukavica“, moški zbor. 4. Dr. B. Ipavec: „Narodna“, mešani zbor. 5. „Dva gospoda pa jeden sluga“, burka s petjem v enem dejanji. Med posameznimi točkami svira oddelek c. kr. rudniške godbe. Začetek ob pol 8. uri zvečer. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Imenovanje.) Poštni kontrolor in začasni vodja poštne in brzojavne urada v Pulju, gospod K. Frank, je imenovan poštним nadupravnikom.

(Nekega sotrudnika pri „Slov. Narodn.“) je že nekaj dni srbelo zaradi znane njegove brezozirne in surove pisave. Ko smo bili toli predrzni, da smo ga opozorili na njegovo breztaktnost, čohal se je večeraj ob naš list, kar konstatujemo njemu v zadoščenje.

(Popravek.) Iz Litije smo danes prejeli popravek oziroma dostavek k zadnjemu dopisu, da namreč „tudi okrajna cesta v enih krajih že več let ni bila posuta“.

(V Mariboru) je po zadnjem štetju 18.920 duš civilnega prebivalstva, z vojaki pa 20.003.

(Nesreča na Sušaku.) V Koroščevi hiši na Sušaku pri Reki je stanovala družina Braličeva, mož, žena in trije otroci; dalje družina Brazzoduro in neka Marija Miletičeva. Okolu 12. ure predvečeraj pade iskra v dinamit, katerega je Stjepan Bralić, nameščen v Justinovem kamnolomu kot nadzornik pri zažiganju podkopov, pri peči grel v posebnem aparatu. Dinamit se užge in vsed silnega poka strese se vsa hiša. Sosedje prihité ter vidijo grozen prizor. Ana Bralić je mrtva na mestu, Stjepan Bralić, žena njegova in hči Ivana so nevarno ranjeni, ostali pa lahko. Tri težko ranjene so prenesli v reško bolnišnico.

Raznoterosti.

— Jeziki v angleških šolah. Tudi Angleži so začeli premišljati, ali naj še ostane grščina na angleških gimnazijah, ali naj se nadomesti rajši z nemščino in francoščino, za kar se poteza mnogo angleških profesorjev. Če se že popolnoma ne odpravi, vsekako pa bodo tudi v Angležih omejili pouk v grščini, kakor se je to tudi na Nemškem zgodilo.

— Pes mu je rešil življenje. V Berlinu se je šel nedavno drsat na led dijak in vzel seboj svojega bernardinskega psa. Ko je drsal po gladkem ledu, prišel je na mesto, kjer je bil led prebit. Tu se je pogreznil in zgubil pod vodo. Da ni imel seboj psa, ki je brž za njim planil v vodo in ga privlekel izpod ledenih plastij, bil bi siromak našel smrt v mrzli vodi.

— Lopovi v cerkvi. Iz Piacence poročajo listi, da so tamošnje škofijsko cerkev okrali neznani lopovi. Odnegli so skoro vso cerkveno posodo in druge dragocenosti v vrednosti 30.000 lir.

— Strahu umrla. V Niedergenzheimu je umrla mlada deklica, ko je segla v svoj žep in dobila v njem miš, kamor se je bila mala živalica čez noč skrila.

— Sneg in led. Iz Landava se poroča dné 19. t. m.: Plovba na Badenskem jezeru je preminola, v pristanišči pa zamrznil parnik. Kakor daleč oko seže, pokrito je jezero z ledom. — Iz Kiela se piše dné 19. januarija: Baltičsko morje je na daleč okrog zamrznilo. — V Turinu je kazal toplomer dné 19. t. m. 15° mraza, v Padovi pa celo 19° pod ničlo. — Nenavadno hud mráz pritska tudi na južnem Francoskem in v Španiji. — Celó v Algieru so dobili sneg, ki je ustavil celó vlak pri Tlemcenu (provincija Oran). Trije železniški čuvaji so zamrznil.

— Kardinal-nadžkof Mihalović. Kakor pišejo iz Zagreba, ni se kardinalovo stanje sicer še nič izboljšalo, vendar je bolnik zadnje noči v naslanjači nekaj laglje prebil, kakor navadno. Iz njegove boleznine se pripoveduje ta dogodek: Kardinal je bral v „Magyar Allamu“ poročilo, da ni upati na njegovo okrevanje in da se je tudi njegov zdravnik prof. Schlosser tako izrazil. To poročilo je pokazal kardinal svojemu bližnjemu osebju ter pripomnil, da ni prišel k njemu v Zagreb prof. Schlosser, marveč prof. Schrötter. Poročila o svojem slabem stanju pa ni obsodil.

— Peterburg šteje 956.226 prebivalcev.
— Slavni poljski slikar Jan Matejko dovršuje sedaj veliko sliko iz moderne poljske zgodovine. Slika bo predstavljala podeljenje ustave.
— Zima na južnem Tirolskem. Iz Tridenta se poroča 18. t. m.: Nekaj dni sem pritiska tukaj hud mraz. Zjutraj kaže toplomer — 10° C. in silen sever brije. Adiza je vsa pokrita z ledenimi plastmi. Ker tukaj ni po sobah navadno pečij in se okna in vrata slabo zapirajo, je po mnogih stanovanjih tako mrzlo, da se vlegajo ljudje še čez dan v posteljo, da si ogrejejo otrple ude.

— Zima v južni Evropi. V Benetkah so pokrite lagune z ledenimi plastmi; bojé se, da ne bi popolnoma zamrzile. S Sicilije poročajo, da tam silno méte. V Palermu je snežilo 12 ur neprenehoma. V Perpignanu je več oseb zamrznilo. Tudi na Portugalskem je začelo mésti, kar se še ni pripetilo od l. 1854. V Madridu méte že dva dni. V Granadi in Sevili imajo debelo snežno odejo. Iz različnih španskih pokrajin prihajajo poročila o bédih in pomanjkanjih, katero trpi ljudstvo zaradi ne-navadnega mraza. V Toledu je zamrznila reka Tajo.

— Leto 1891 bo imelo, kakor trdi učeni kroničar lista „Journal des Débats“, suho in toplo poletje, ker je sedaj tako ostra zima.

— Advokatsko mesto. Menda nikjer na svetu primeroma ni toliko advokatov, kakor v Budimpešti. Leta 1889 je bilo tam 870 advokatov.

— Moltkejevo berilo. Londonski list „Review of Reviews“ je objavil pismo grofa Moltkeja, ki našteva, kaj najrajši bere. On pravi: „Homerjevo Ilijado“, „Liebigova kemiška pisma“, Schillerjeva, Goethejeva, Lessingova in Shakespearova dela in „Sveto pismo“.

— Iz Rusije v Pariz peš. Iz Pariza se poroča 18. t. m.: „Ruski častnik, ki se je podal iz Rusije peš v Pariz, došel je danes dopoldne semkaj. Obilo zbrana množica ga je sprejela z navdušenimi kliči: „Živela Rusija!“ Ta pa je odgovarjal s kliči: „Živela Francija!“

— Vojvoda propovednik. V karmelitski cerkvi v Parizu propoveduje vsako nedeljo abbé Paul de Broglie, brat slavnega akademika vojvode de Broglie. Star je 56 let. Najprej je obiskoval politehnško šolo, pozneje je postal pomorski častnik in bil odlikovan s križem častne legije. Mladi častnik pa je pustil vojaško službo in postal duhovnik.

Telegrami.

Dunaj, 22. januarija. Kakor poroča „Presse“, ni upanja, da bi se v sedanjem zasedanju tirolskega deželnega zbora izvršile šolske postavbe, pač pa je pričakovati, da se bodo nasprotja pozneje poravnala.

Praga, 21. januarija. V deželnem zboru je bila danes živahna budgetna debata. Mladočeh dr. Podlipny je rekel, da obstane mladočeška opozicija, dokler ne bo kronan češki kralj. Dr. Plener je pobijal sumničenje proti Nemcem in trdil, da so Staročehi z zadnjo izjavo prelomili svojo besedo in da je na podlagi češkega državnega prava sprava nemogoča.

Inomost, 21. januarija. Italijanska člana deželnega odbora dr. Gilli in dr. Bellat in oba italijanska namestnika odložili so svoje mandate. To je menda pričetek abstinence vseh laških poslancev, ker ni bil sprejet načrt o avtonomiji.

Inomost, 22. januarija. Deželni zbor je izvolil namestnika za odstopivša dva italijanska deželna odbornika. Nato je predlagal Kordi, naj se pred drugimi točkami prične razprava o odsekovih predlogih gledé na avtonomijo južnega Tirolskega. Velika večina zbornice je priznala nujnost predloga, nato je cesarski namestnik zaključil deželni zbor.

Pulj, 21. januarija. Občinski zastop je soglasno sklenil podariti 1000 gld. za cerkev sv. Polikarpa.

Budimpešta, 21. januarija. Po ljudskem štetju šteje prebivalstvo 510.003 duše. — Na mnogih železnicah je promet ustavljen.

Tokio, 21. januarija. Novo državno-zborsko poslopje je pogorelo.

Buenos-Ayres, 21. januarija. Med chilenskimi četami je razpor. Več vojakov je prestopilo k vstašem.

Piccoli-jevo esenco za želodec
prireja in razpošilja nje izdelovatelj lekarnar G. Piccoli v Ljubljani v zabojčkih po 12 in več steklenic. 1 steklenica 10 kr. (2)

Tujci.

2. januarija.

Pri **Maliču**: Kohn, Styasni, Schubert, Keil, Entz, Eisenstätter, Löffler, trgovci, z Dunaja. — Baron Lazarini iz Gradaca. — Lion, potovalec, iz Frankobroda. — Luska; Hoffmann, trgovce, iz Prage. — Miserovsky, tajnik, iz Gradaca. — Perko in Beer, trgovca z lesom, iz Maribora.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Metrine na 24 ur v tona
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. zjut.	733.6	-16.5	brezv.	megla	2.20
	2. u. pop.	726.6	-11.0	sl. zap	oblačno	snež
	9. u. zveč.	724.1	-10.8	"	"	"
Srednja temperatura -12.8°, za 10.8° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	91	gld	25	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	91	"	35	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	"	35	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	55	"
Akcije avstr.-ogerske banke	995	"	—	"
Kreditne akcije	307	"	25	"
London	114	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	04 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	40	"
Nemške marke	56	"	12 1/2	"

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji

za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester v Celji so v zadnjem četrtletju m. l. blagovolili darovati, oziroma letnino plačati p. n. čč. gospodje udje:

Družba sv. Cirila in Metoda Ljubljani	100	gld.
Celjska posojilnica	100	"
Občinski zastop celjske okolice	50	"
Makolska posojilnica	20	"
Dr. Križanič Ivan, korar v Mariboru	30	"
Fluhr Marija, posestnica pri sv. Petru	10	"
Hribovšek Karol, korar v Mariboru	5	"
Hribernik Jakob, spirituval v Mariboru	5	"
Erijavc Peter, župnik v Trbovljah	10	"
Herg Lovro, korar v Mariboru	5	"
Gabere Martin, kapelan pri sv. Križu	5	"
Šlander Anton, župnik v Starem trgu	5	"
Ribar Anton, župnik pri sv. Vidu	5	"
Arzenšek Alojzij, kapelan v Grižah	5	"
Mikuš Franc, dekan in nadžupnik v Konjicah	5	"
Dr. Ipavie Gustav, zdravnik pri sv. Juriju	5	"
Krzić Anton, katehet, zá-se in iz zaloge „Detoljuba“	15	"
Kmecl Franc, hišni posestnik v Celji	5	"
L. P., Braslovčan	5	"
Atteneder Josip, katehet v Celji	5	"
Dr. Pajek Josip, c. kr. prof. veroz. v Mariboru	3	"
Šelih Jurij, kapelan v Rajhenburgu	5	"
Kosar Franc, prelat v Mariboru	2	"
Majcen Josip, dvorni kapelan v Mariboru	3	"
Rom Ignacij, kapelan pri Novi Crkvi	2	"
Planinšek Jakob, misarij v Algersdorfu	2	"
Pfeifer Neža, kuharica v Celji	2	"
Žičkar Josip, župnik v Vitanji	2	"
Muha Josip, župnik v Skomrijah	2	"
Karba Matija, kapelan v Dobrni	2	"
Jarc Franc, župnik v Mirni	2	"
Kmecl Matevž, krojač	2	"
Vošnjak Miha, državni poslanec	2	"
Hočevar Milan, trgovec v Celji	2	"
Vanič Dragotin, trgovec v Celji	2	"
Dr. Hrašovec Juro, odvetnik v Celji	2	"
Selišek Seb., hišni posestnik v Celji	2	"
Baš Lovro, c. kr. notar v Celji	2	"
Hudovernik Leopoldina	2	"
Gobeč Miha, posestnik na Babnem	2	"
Janesch Franc, trgovec	2	"
Lachnit Gustav, hišni posestnik v Celji	2	"
Dr. Vrečko Josip, odvetnik v Celji	3	"
Dečićek Jurij, c. kr. notar v Celji	3	"
Zupane Janez, posestnik v Gaberjih	2	"
Voh Jernej, župnik v Št. Martinu v Rožni Dolini	2	"
Šijanec Alojzij, župnik v Negovi	2	"
Glinšek Matevž, župan in posestnik v Gor. Hud.	2	"
Lipovšek Josipina, posestnica v Medlogu	2	"
Kosi Anton, c. kr. gimn. profesor	2	"
Rančigaj Anton, kapelan v Celji	2	"
Šah Karol, posestnik v Liseah	2	"
Dr. Filipič Ljud., odvetnik v Celji (za božičnico 10 gl.)	12	"
Ostrožnik Lucija, posestnica v Sp. Hud.	2	"
Dr. Treo, koncipijent v Celji	2	"
Rančigaj Marija, posestnica v Celji	2	"
Kirbiš Ana, kuharica	2	"
Zadušek Marija, kuharica	2	"
Koče Marija, posestnica na Ložnici	5	"
Dr. Matek Martin, profesor v Mariboru	2	"
Bratuša Alojzij, beneficijal v Ptujem	2	"
Šmid Janez, bukvozev v Celji	2	"
Krašovec Fr. nabral po mestu pri udih za podporno društvo	28	"
Za božičnico so darovali	150	"

Bog povrni vsem!

Društvena tiskarna v Celji.

Udano podpisani usojam si slavnemu občinstvu, cenjenim pisateljem in založnikom, trgovcem, podjetnikom in učiteljem itd. svojo popolno novo, z vsemi modernimi pripravami založeno **tiskarno** toplo priporočati za naprave tiskovin vsake vrste. Cene primerne. Delo fino, okusno, po najnovejših uzorcih. Postrežba točna.

Ob enem tudi vabim k nakupovanju **papirja, pisalnega orodja, mašnih knjig** itd., vse po zelo nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

Dragotin Hribar.

(3-2)

Sargove glicerinovne specialitete.

Odkar sta izumila glicerinovne specialitete **F. A. Sarg** in **Karol Sarg**, rabi jih Njeno **Veličastvo cesarica** in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: **prof. baron Liebig**, **prof. pl. Hebra**, **pl. Zeissl**, **cesarski svetnik pl. Scherzer** itd. itd., **dvorna zobozdravnika Thomas** na Dunaji in **Meister** v Gothi itd.

Glicerino milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koške 60 kr.
Medeno glicerino milo v zavitku po 3 koške 60 "
Tekoče glicerino milo v steklenici 65 "
(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerino ustna krema v steklenici 50 "
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.—
Toaletno karbol-glicerino milo v zavitku po 3 koške 1.20

KALODONT, glicerino zobna krema po —.35
(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

(14)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE
prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.